

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2016. gada 7. aprīlis (*)

Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu – Muitas savienība un kopējais muitas tarifs – Kopienas Muitas kodekss – Tarifu atvieglojumi – Regula (EEK) Nr. 2454/93 – 74. panta 1. punkts – Preces, kuru izcelsmes valsts ir saņēmēja valsts – Pārvadājumi – Maisījums, kurā ietilpst palmu kodolu eļļa ar dažādu valstu, kurām piemēro vienu un to pašu tarifu preferenci, izcelsmi

Lieta C-294/14

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgas Finanšu tiesa, Vācija) iesniedza ar līgumu, kas pieņemts 2014. gada 8. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 16. jūnijā, tiesvedībā

ADM Hamburg AG

pret

Hauptzollamt Hamburg-Stadt.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: trešās palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents), kas pilda ceturtās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], M. Safjans [*M. Safjan*], A. Prehala [*A. Prechal*] un K. Jirīme [K. Jürimäe],

ģenerālvokāts N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs V. Turā [*V. Tourrès*], administrators,

ģemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 11. jūnija tiesas sēdi,

ģemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *ADM Hamburg AG* vērā – *H. J. Prieß* un *R. Stein*, *Rechtsanwälte*,
- *Hauptzollamt Hamburg-Stadt* vērā – *J. Thaler*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vērā – *L. Groenfeldt* un *B. R. Killmann*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2015. gada 10. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu ir par to, kā interpretēt Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 253, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 2010. gada 18. novembra Regulu (ES) Nr. 1063/2010 (OV L 307, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Regula Nr. 2454/93”), 74. pantu.

2 Šis līgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *ADM Hamburg AG* (turpmāk tekstā – “*ADM Hamburg*”) un *Hauptzollamt Hamburg-Stadt* (Hamburgas pilsētas Galvenā muitas pārvalde, turpmāk tekstā – “multas pārvalde”) saistībā ar paziņojumu par ieviešanas nodokļa noteikšanu palmu kodolu eļļas sēklījiem.

Atbilstošās tiesību normas

Regula Nr. 2454/93

3 Regulas Nr. 2454/93 72. pants ir noteikts:

“Par izstrādājumiem, kuru izcelsme ir saņēmējvalstī, uzskata šādus izstrādājumus:

- a) izstrādājumus, kas pilnībā iegūti attiecīgajā valstī 75. panta nozīmē;
- b) attiecīgajā valstī iegūtus izstrādājumus, kuru sastāvā ir materiāli, kas nav tur iegūti pilnībā, ja šie materiāli ir pietiekami apstrādāti vai pārstrādāti 76. panta nozīmē.”

4 Šīs direktivas 74. panta 1. un 2. punkts ir noteikts:

“1. Izstrādājumi, kas deklarēti laišanai brīvā apgrozībā Eiropas Savienībā, ir tie paši izstrādājumi, kas eksportēti no tās saņēmējvalsts, kuru uzskata par to izcelsmes valsti. Tie nedrīkst būt nekādā veidā pārveidoti, pārstrādāti, ar tiem nedrīkst veikt nekādas darbības, izņemot darbības, kas vajadzīgas, lai saglabātu tos labā stāvoklī, kamēr tie nav deklarēti laišanai brīvā apgrozībā. Izstrādājums vai sēklījums var ievietot noliktavā un sēklījums var sadalīt, ja par to atbild eksportētājs vai turpmākais pircējs un izstrādājumi paliek tranzīvalstī vai tranzīvalstīs muitas uzraudzībā.

2. Uzskata, ka 1. punkta nosacījumi ir izpildīti, ja vien muitas iestāde nav pamata uzskatīt pretējo; šādos gadījumos muitas iestādes var pieprasīt, lai deklarants iesniedz pierādījumus par atbilstību, ko var izdarīt ar dažādiem līdzekļiem, ieskaitot līguma pārvadājumu dokumentus, piemēram, konosamentus vai faktisku vai konkrētu pierādījumu, kura pamatā ir iepakojumu marķējums vai numerācija, vai jebkuru ar pašmērķi saistītu pierādījumu.”

5 Minētās regulas 97. l panta 1. un 2. punkts ir formulēti šādi:

“1. A veidlapas izcelsmes sertifikātu, kura paraugs norādīts 17. pielikumā, izdod, pamatojoties uz eksportētāja vai tā pilnvarotā pārstāvja rakstisku pieteikumu, kam pievienoti citi atbilstoši pamatojuma dokumenti, kuri apliecina, ka eksportējamie izstrādājumi atbilst prasībām, lai varētu izdot izcelsmes sertifikātu (A veidlapa).

2. Sertifikāts ir pieejams eksportētājam, tiklīdz eksports ir noticis vai ir nodrošināts. Tomēr A veidlapas izcelsmes sertifikātu izņemuma kārtā var izdot pēc tam, kad eksportēti tajā ietvertie izstrādājumi, ja:

- a) tas netika izdots eksportēšanas laikā kādu, netīšu izlaidumu vai kļūdu apstākļu dēļ, vai

b) valdības kompetentajam iestādam ir pierādīts, ka A veidlapas izcelsmes sertifikāts ir izdots, taču importējot nav pieņemts tehnisku iemeslu dēļ.”

6 Saskaņā ar šīs pašas regulas 97.n panta 1. punktu:

“A veidlapas izcelsmes sertifikātus vai deklarācijas rīcinā iesniedz importa dalībvalstu muitas iestādam saskaņā ar muitas deklarācijas procedūru.”

Regula (EK) Nr. 732/2008

7 Padomes 2008. gada 22. jūlija Regulas (EK) Nr. 732/2008 par vispārīgo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu laikposmā no 2009. gada 1. janvāra līdz 2011. gada 31. decembrim un par grozījumiem Regulās (EK) Nr. 552/97, (EK) Nr. 1933/2006 un Komisijas Regulās (EK) Nr. 1100/2006 un (EK) Nr. 964/2007 (OV L 211, 1. lpp.) preambulas 6. un 9. apsvēruma formulējums ir šāds:

“(6) Vispārīgs režīms būtu jāpiešķir visām saņēmējvalstīm, ja vien Pasaules Banka tās nav klasificējusi kā valstis ar augstu ienākumu līmeni un ja to eksports nav pietiekami diversificēts.

[..]

(9) Šīs preferences būtu jāizstrādā, lai veicinātu ekonomikas turpmāku izaugsmi un tādējādi pozitīvi ietekmētu vajadzību pēc ilgtspējīgas attīstības. Tādēļ saskaņā ar šo režīmu attiecībā uz saņēmējvalsti būtu jāaptur *ad valorem* tarifi, kā arī šāšie nodokļi, ja vien tie nav kombināti ar *ad valorem* nodokli.”

8 Šīs regulas 5. panta 1. un 2. punkti ir noteikti:

“1. Šajā regulā paredzētās tarifa preferences attiecas uz tūdu produktu importu, uz kuriem attiecas režīmi, ko izmanto saņēmējvalsts, kurā ir šo produktu izcelsme.

2. Regulas 1. panta 2. punkti minētā režīma izpratnē produktu izcelsmes noteikumi, kas skar izcelsmes produktu jēdziena definīciju, procedūras un attiecīgās administratīvās sadarbības metodes, ir izklāstītas Regulā [Nr. 2454/93].”

Regula Nr. 1063/2010

9 Regulā Nr. 1063/2010 ir pārstādīti tie Regulas Nr. 2454/93 noteikumi, kuriem ir nozīme pamatlietā.

10 Regulas Nr. 1063/2010 preambulas 3. un 16. apsvērumi ir izteikti šādi:

“(3) Dohas attīstības programmas sakarā tika atzīts, ka jaunattīstības valstis labāk jāiekļauj pasaules ekonomikā, jo šādi ar uzlabotu piekļuvi attīstīto valstu tirgiem.

Tādēļ jāvienkāršo preferenciālie izcelsmes noteikumi un attiecīgā gadījumā jādara tie mazāk stingri, lai izstrādājumiem, kuru izcelsme ir saņēmējvalstīs, faktiski varētu piemērot piešķirtās preferences.

[..]

(16) [..]

Pašreizējos noteikumos ietverta prasība, ka jāiesniedz pierādījums par tiešu transportu uz

Eiropas Savienību, un šo pierādījumu bieži vien ir grūti iegūt. Šīs prasības dēļ dažas preces, par kurām ir derīgs izcelsmes pierādījums, faktiski nevar gūt labumu no preferenciāla režīma. Tāpēc ir lietderīgi ieviest jaunu, vienkāršu un elastīgu noteikumu, kura mērķis būtu nodrošināt, ka preces, kuras uzrādītas muitai ar deklarāciju par laišanu brīvā apgrozībā Eiropas Savienībā, ir tās pašas, kas izvestas no eksportētāja saņēmēja valsts un ceļā nekādā veidā nav pārveidotas vai pārstrādātas.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

11 2011. gada 11. augustā *ADM Hamburg* importēja vairākus palmu kodolu eļļas sējumus no Kolumbijas, Panamas, Kostarikas un Ekvadoras uz Vāciju laišanai brīvā apgrozībā Eiropas Savienībā. Šīs četras valstis kļā jaunattīstības valstis, kurām vispārīgo tarifu preferēnu sistēmas, kas ieviesta ar Regulu Nr. 732/2008, ietvaros tiek piemērots Savienības apstiprinātā vispārīgo preferēnu sistēma (turpmāk tekstā – “VPS”), par šiem dažādajiem sējumiem bija iesniegušas A veidlapas izcelsmes sertifikātus.

12 To pārvadāšanas laikā uz Savienību palmu kodolu eļļa tika iepildīta dažādās transportkuģa tilpnēs. Trijās no šīm tilpnēm atsevišķi tika iepildīti un transportēti sējumi no trim dažādiem pamatlīķa aplūkotajām VPS valstīm. Ceturtajā tilpnē *ADM Hamburg* sajauca dažādus četru pamatlīķa aplūkoto VPS valstu izcelsmes eļļas daudzumus.

13 Pēc ierašanās Vācijā brīdā *ADM Hamburg* iesniedza A veidlapas izcelsmes sertifikātus, pieprasot visam kuģī iekrautās palmu kodolu eļļas daudzumam piemērot ievadmuitas nodokļa tarifa preferenciālo likmi saskaņā ar vispārīgo tarifa preferēnu sistēmu.

14 Ar 2011. gada 8. decembra paziņojumu muitas pārvalde ievadmuitas nodokli noteica, nepiešķirot preferenciālo likmi tai sējuma daļai, kurā bija eļļas maisījums un kas atradās ceturtajā tilpnē, un nolēma pārdēļ minētajai eļļai piemērot ievadmuitas nodokli, kas aprēķināts pēc pilnas tarifa likmes.

15 Pēc tam, kad tika noraidīta administratīvā sūdzība, *ADM Hamburg* cēla prasību *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgas Finanšu tiesa), prasot atcelt 2011. gada 8. decembra paziņojumu par ievadmuitas nodokļa noteikšanu.

16 Savas prasības atbalstam *ADM Hamburg* itā paši uzsver, ka kopēja eļļas uzglabāšana tās pārvadāšanas nolūkās ir neitrāla no to izcelsmes viedokļa, savukārt muitas pārvalde uzskata, ka tarifa preferenciālo likme var tikt piešķirta tikai izstrādājumiem, saistībā ar kuriem ir ticis pierādīts, ka tie nav tikuši pārveidoti; šādi tas neesot šajā gadījumā.

17 Šādos apstākļos *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgas Finanšu tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālo jautājumu:

“Vai ir iestājušies Regulas Nr. 2454/93 74. panta 1. punkta pirmajā daļā minētie materiālie apstākļi, saskaņā ar kuriem izstrādājumiem, kas deklarēti brīvā apgrozībā Savienībā, ir jābūt tiem pašiem izstrādājumiem, kas eksportēti no tās saņēmēja valsts, kura tiek uzskatīta par to izcelsmes valsti, tādā gadījumā kļā aplūkojamais, ja vairāki dažādi palmu kodolu eļļas daudzumi no dažādiem vispārīgo preferēnu sistēmas eksportētāju valstīm, kuras tiek uzskatītas par izcelsmes valstīm, netiek eksportēti fiziski nošķirti un importēti Savienībā, bet eksporta brīdā attiecīgi tiek iepildīti vienā transportkuģa tilpnē un tur sajaukti, turklāt var tikt izslēgtas, ka šo izstrādājumu pārvadāšanas laikā līdz to laišanai brīvā apgrozībā transportkuģa tilpnē ir nokļuvi citi izstrādājumi – itā paši tie, uz kuriem neattiecas preferences režīms?”

Par prejudiciālo jautājumu

18 Uzdodot savu jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 2454/93 74. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādā situācijā, kādā ir pamatlietā, kur ir iesniegti derīgi izcelsmes sertifikāti, preferenciālā izcelsme ar Regulu Nr. 732/2008 ieviestās vispārīgās preferenču sistēmas izpratnē palmu kodolu eļļas sēkļiem var tikt atzēta, lai arī šīs preces ir tikušas sajauktas kuā tilpnē to pārvadāšanas uz Savienību laikā apstākļos, kuros var tikt izslēgtas, ka citi izstrādājumi, it īpaši tie, kuriem netiek piemērota nekāda preferenču sistēma, būtu tikuši pievienoti šajā tilpnē.

19 Regulas Nr. 2454/93 74. panta 1. punktā ir izvirzīta prasība, pirmkārt, par to, ka izstrādājumiem, kas deklarēti brīvai apgrozībai Savienībā, ir jābūt tiem pašiem izstrādājumiem, kas eksportēti no tās saņēmējās valsts, kura tiek uzskatīta par to izcelsmes valsti, un, otrkārt, tie nedrīkst būt nekādā veidā pārveidoti, pārstrādāti, ar tiem nedrīkst būt veiktas nekādas darbības, izņemot darbības, kas vajadzīgas, lai saglabātu tos labā stāvoklī, kamēr tie nav deklarēti laišanai brīvā apgrozībā.

20 Šajā sakarā ir jānorāda, ka no iesniedzējtiesas lūmuma izriet, ka pamatlietā aplūkoti izstrādājumi ir pilnībā savstarpēji aizstājami un tiem ir vienas un tās pašas īpašības. Tādējādi šo izstrādājumu sajaukums, kas iegūts to pārvadāšanas laikā, nemaina to būtību.

21 Turklāt ir skaidrs, ka pamatlietā aplūkotajiem palmu kodolu eļļas maisījumiem katram bija derīgs preferences izcelsmes sertifikāts. Tādēļ uz sēkļiem attiecas viena un tā pati preferenču sistēma.

22 Turklāt no iesniedzējtiesas izdarītajiem secinājumiem izriet, ka nevar tikt izslēgtas, ka ceturtajā transportkuā tilpnē sajauktās eļļas sēkļumam ar dažādu no aplūkotajām ēterm VPS valstīm izcelsmi ir pievienoti citi izstrādājumi, uz kuriem attiecas cita tarifu sistēma.

23 Tāpēc tas, ka izstrādājumi ar īpašībām, kādas ir pamatlietā aplūkots palmu kodolu eļļas sēkļiem, kuā tilpnē to pārvadāšanas laikā uz Savienību ir tikuši sajaukti, pats par sevi nenozīmē, ka šie izstrādājumi nav tie, kas eksportēti no tās saņēmējās valsts, kura tiek uzskatīta par to izcelsmes valsti.

24 Neraugoties uz to – lai noteiktu, vai ir izpildītas Regulas Nr. 2454/93 74. panta 1. punktā noteiktās prasības, ir jāizvērtē, vai to izstrādājumu maisījums, kuriem ir tādās īpašības kā pamatlietā minētās palmu kodolu eļļas sēkļiem, ir uzskatāmi par pārveidojumu, pārstrādātu izstrādājumu vai tie, ar kuru ir veiktas kādas darbības šīs tiesību normas izpratnē.

25 Šai sakarā ir jākonstatē, ka, vienkrāši izlasot šīs tiesību normas otro teikumu, nevar tikt droši aptverta jēdzienu “pārveidošana”, “pārstrāde” un “darbība” nozīme.

26 Ir arī jākonstatē, ka Regulā Nr. 2454/93 nav ietvertas šo jēdzienu definīcijas.

27 Tāu ir jāatgādina, ka gadījumā, ja kādas Savienības tiesību normas formulējums nav skaidrs, ir jāņem vērā šīs normas konteksts, kā arī tajā izvirzītie mērķi (spriedums *PPG un SNF/ECHA*, C-625/11 P, EU:C:2013:594, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

28 K? to savu secinājumu 24. un 25. punkt? ir norādījis Enerģiadok?ts – Regulas Nr. 2454/93 74. pants ir iekauts šīs regulas I daļas IV sadaļas 2. nodaļā, kas attiecas uz preferenciālo izcelsmi. Konkrēti, šī norma ietilpst minētās nodaļas 1. iedaļas 2. apakšiedaļā, kas attiecas uz “noteiktas izcelsmes produktu” jēdziena definīciju, proti, produktiem, kuru izcelsmes valsts ir kāda VPS valsts.

29 Tāpēc, ņemot vērā šīs tiesību normas formulējumu un kontekstu, ir jāsecina, ka tās mērķis galvenokārt ir lūdzēt nodrošināt, lai deklarātie izstrādājumi to laišanai brīvā apgrozībā tik tiešām būtu VPS valstu, nevis trešo valstu izcelsmes produkti.

30 Šajos apstākļos vairāku VPS valstu izcelsmes izstrādājumu sajaukšana, kas nemaina šo izstrādājumu būtību un nerada šaubas par to izcelsmi, nav kvalificējama kā pārvēidošana, pārstrāde vai darbība, kas būtu pretrunā tam, ka šie izstrādājumi tiktu atzīti atbilstoši Regulas Nr. 2454/93 74. panta 1. punktā iedibinātajai sistēmai.

31 Tāpat no Regulas Nr. 1063/2010 preambulas 3. un 16. apsvēruma izriet, ka ar šo regulu veiktās vispārējās tarifu preferences sistēmas reformas mērķis ir vienkāršot preferences izcelsmes noteikumu un atbilstošā gadījumā tos mēģināt, lai uz saņēmēju valstu izcelsmes izstrādājumiem faktiski varētu tikt attiecinātas piešķirtās preferences.

32 Itāpaši runājot par Regulas Nr. 2454/93 74. pantu – no Regulas Nr. 1063/2010 preambulas 16. apsvēruma izriet, ka pārdējā minētā mērķis ir Regulā Nr. 2454/93 ieviest jaunāku un elastīgāku noteikumu, ar to aizstājot iepriekšējās noteikumu, kura piemērošanas rezultātā noteikti izstrādājumi ar pienācīgiem pierādījumiem par izcelsmi ir tikuši izslēgti no tarifu preferences sistēmas.

33 Turklāt, kā norādīts Regulas Nr. 732/2008 preambulas 9. apsvērumā, preferenču sistēmas – kā ar šo regulu ieviestās vispārējās tarifa preferenču sistēmas – mērķis ir veicināt ekonomikas turpmāku izaugsmi un pozitīvi ietekmēt vajadzību pēc ilgtspējīgas attīstības.

34 Šajos apstākļos Regulas Nr. 2454/93 74. panta 1. punkts nevar tikt interpretēts tādējādi, ka ar to tiek izslēgta tādā izstrādājuma kā pamatliet? aplūkotie izcelsmes atzīšana tikai tādā, ka tie savstarpēji ir tikuši sajaukti, lai gan šī sajaukšana nav kāpjusi kompetentās iestādes pārliecīnīties, ka visu eksportēto izstrādājumu izcelsme ir bijusi VPS valstīs.

35 ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 2454/93 74. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādā situācijā, kādā ir pamatliet?, kur ir iesniegti derīgi izcelsmes sertifikāti, preferenciālo izcelsme ar Regulu Nr. 732/2008 ieviestās vispārējās preferenču sistēmas izpratnē var tikt atzīta palmu kodolu eņās sētajumiem, lai arī šīs preces ir tikušas sajauktas kuā tilpnē to pārveidošanas uz Savienību laikā apstākļos, kuros var tikt izslēgtas, ka citi produkti, itāpaši tādā, kuriem netiek piemērota nekāda preferenču sistēma, būtu tikuši pievienoti šajā tilpnē.

Tiesāšanās izdevumi

36 Attiecībā uz pamatlīetas pusēm šīs tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka stenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 2010. gada 18. novembra Regulu (ES) Nr. 1063/2010, 74. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādā situācijā, kādā ir pamatliet?, kur ir iesniegti derīgi izcelsmes sertifikāti, preferenciālo izcelsme ar Padomes 2008. gada 22. jūlija Regulu

(EK) Nr. 732/2008 par vispārīgo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu laikposmā no 2009. gada 1. janvāra līdz 2011. gada 31. decembrim un par grozījumiem Regulās (EK) Nr. 552/97, (EK) Nr. 1933/2006 un Komisijas Regulās (EK) Nr. 1100/2006 un (EK) Nr. 964/2007 ieviestās vispārīgās preferenču sistēmas izpratnē var tikt atzīta palmu kodolu eļļa sētajiem, lai arī šīs preces ir tikušas sajauktas kopā tilpņā to pārvadāšanas uz Eiropas Savienību laikā apstākļos, kuros var tikt izslēgti, ka citi produkti, it īpaši tie, kuriem netiek piemērota nekāda preferenču sistēma, būtu tikuši pievienoti šajā tilpņā.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – vācu.